

ת"פ 45401/09/16 - מדינת ישראל נגד עבד אל קאדר חאג יחיא

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 45401-09-16 מדינת ישראל נ' חאג יחיא(עציר)

בפני כבוד השופטת מרב גרינברג

בעניין: מדינת ישראל

נגד ע"י ב"כ עו"ד אבישי רובינשטיין

המאשימה

נגד

עבד אל קאדר חאג יחיא

הנאשם

ע"י ב"כ רויטל קוצר

גזר דין

רקע כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום במסגרת הסדר טיעון, בעבירות **כניסה והתפרצות למקום מגורים** - עבירה לפי סעיף 406 (ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; **וגניבה** - עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

2. כמפורט בכתב האישום, ביום 8.8.16 בשעה 13:30 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם לדירת המתלונן הנמצאת בקומת קרקע בבניין בכפר סבא (להלן: "הדירה"), מיד ובסמוך, התפרץ הנאשם לדירה בכך שפתח את חלון ההזזה בסלון ונכנס פנימה, באותה הזדמנות, נטל הנאשם מהדירה מכשיר טלוויזיה וממיר HOT (להלן: "הרכוש").

3. ביום 10.1.17 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו הנאשם יודה ויורשע במיוחס לו בכתב האישום ויופנה לתסקיר, בהמשך הופנה גם לחוות דעת של שב"ס.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן עלה כי הנאשם בן 36, רווק, אינו עובד. הוריו נפטרו בסמיכות בעת שריצה עונש מאסר בכלא "חרמון". עוד עולה תמונה קשה של נאשם אשר החל לצרוך אלכוהול כבר בגיל 9, בהיותו בן 10 החל להשתמש בסמים קלים ובמהלך השנים צורך סמים שונים, כשבהמשך התמכר לשימוש בסם ההרואין. לחובת הנאשם הרשעות קודמות בביצוע עבירות רכוש וסמים.

5. הנאשם התקשה לקחת אחריות מלאה על התנהגותו העבריינית, כשלדבריו ביצע את העבירות תחת השפעת סמים. הנאשם שולב במספר הליכי גמילה, גם במסגרת מאסרו האחרון, אך עזב לאחר תקופה קצרה, בעיקר בשל העדר כוחות ואי התאמה לכללי הקהילה. מיד לאחר שחרורו האחרון ממאסר, שב לשימוש בסמים. שירות המבחן התרשם מאדם המתנהל כל חייו באורח חיים שולי והתמכרותי, וכי למרות תובנה מסוימת למצבו ורצונו בטיפול ייעודי, נעדר הכוחות הנדרשים לעריכת שינוי במצבו. עוד עמד שירות המבחן על שילובו של הנאשם, במסגרת מעצרו הנוכחי, בפרויקט "צעד ראשון" בבית המעצר, כשנראה שבשלב זה הצליח להתנקות משימוש בסם. עם זאת, סבור, כי מדובר בשלב ראשוני בלבד, מנה מספר גורמי סיכון המעידים, לשיטתו, על סיכון גבוה להישנות התנהלותו של הנאשם ולא בא בהמלצה טיפולית או שיקומית לשלבו בקהילה טיפולית אלא במסגרת שב"ס.

6. עוד התקבלה, בהתאם להחלטתי, חוות דעת רכזת פרוייקט "צעד ראשון" בבית מעצר "הדרים" (מיום 2.2.17), לפיה הנאשם נקלט בבית המעצר בחודש ספטמבר 2016 והיה נתון בתחילה בהשגחה בשל תסמיני גמילה. בחודש נובמבר שולב במסגרת פרוייקט "צעד ראשון" ומביע רצון עז להמשיך לטיפול בקהילה טיפולית.

תמצית טיעוני הצדדים

7. המאשימה, באמצעות ב"כ עו"ד ניצן רדזינר, הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם, גם בעבירות דומות, אשר לא הרתיע אותו מלחזור ולבצען שוב. לטענתה, אינטרס הציבור להרחקתו וכי הוא מהווה סכנה של ממש לציבור. עוד התייחסה המאשימה לתסקיר שירות המבחן, אשר לא בא בהמלצה שיקומית תוך שהוא ממליץ על ענישה שתחדד גבולות והפנתה לסיכון המשמעותי לחזרה לשימוש בסמים וביצוע עבירות נוספות. עוד הפנתה לפגיעת הנאשם בערכים של שמירה על הקניין הפרטי ותחושת הביטחון האישי של הפרט. המאשימה סבורה כי מתחם העונש נע **בין 12 ל-24 חודשי מאסר**, ועותרת לגזור על הנאשם עונש בגבולות המתחם, מאסר על תנאי וקנס, תוך הפעלת מאסר על תנאי בן 10 חודשים במצטבר וענישה נלווית. עוד הגישה המאשימה פסיקה התומכת בעתירתה.

8. מנגד עתרה ב"כ הנאשם, עו"ד רויטל קוצר, ליתן משקל להליך הטיפולי שעובר הנאשם כשהיא סבורה שקיים פער בין חוות דעת שב"ס לבין תסקיר שירות המבחן אשר ממעיט בחשיבות ההליך האינטנסיבי בו מצוי הנאשם, הפסקת השימוש בסמים ורצונו הכן של הנאשם להיגמל מסמים. עוד הפנתה לנסיבות חייו הקשות של הנאשם, הודאתו בהזדמנות הראשונה, לכך שהנזק שנגרם הינו ברף הנמוך ביותר וציינה כי עברו אינו מכביד. על כן סבורה, שיש מקום לסטות בעניינו של הנאשם ממתחם הענישה למטרות שיקום ולאפשר לנאשם הזדמנות להשתלב בהליך טיפולי מחוץ לכותלי בית הסוהר. עוד הוגשה פסיקה תומכת.

9. הנאשם בדברו האחרון נטל אחריות על מעשיו. עוד ציין כי רוצה לשנות את אורח חייו ולהיגמל מסם.

דין והכרעה

10. על פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין יש לקבוע את העונש ההולם את מעשה העבירה בהתאם לעיקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה. לאחר מכן, בתוך מתחם העונש ההולם יש לגזור את העונש המתאים לנאשם בהתחשב בנסיבות המקרה הספציפי.

11. כתוצאה מביצוע העבירות בגין הורשע הנאשם, נפגעו מספר ערכים חברתיים וביניהם, הזכות לקניין והזכות לפרטיות ולתחושת ביטחון. כמו כן קיימת בביצוע עבירות מסוג זה מסוכנות אינהרנטית נוכח האפשרות להתפתחות אלימה של האירוע.

12. אכן, כטענת ב"כ הנאשם, אין מדובר במעשים שקדם להם תכנון כלשהו מצד הנאשם. אדרבא, התנהלות הנאשם, שכלל הנראה היה תחת השפעת סמים ועל כן הותיר אחריו, בדירת המתלוננים, את חפציו האישיים, מלמדת על ביצוע עבירה אקראית שנעשה על רקע התמכרות לסם ולצורך מימונו.

13. עם זאת, אין מצבו של הנאשם יוכל לשמש צידוק להתנהלותו. עברו הפלילי של הנאשם והתמכרותו רבת השנים לסם מציינים תמונה עצובה ומטרידה של מי שמשתמש בסם ושולח ידו לרכוש הזולת כדי לממנו. עיון בפסק דינו של הש' קרשן (ת"פ 13-11-46996), מלמד על התנהלות רציוויסטית, כששם כמו במקרה שלפנינו, התפרץ הנאשם לבית וגנב רכוש הבעלים, זמן לא רב לאחר שחרורו ממאסר קודם.

14. עבירות התפרצות למקום מגורים חמורות, ונאמר עליהן לא פעם כי הן מהוות 'מכת מדינה' ויש להוקיען מהחברה. מידת הפגיעה בערכים החברתיים נמדדת בין היתר, לפי היקף הגניבה, זהות הקורבן ומידת הפגיעה. יפים לעניין זה, דברי כב' השופט מלצר בע"פ 74533/08 **מדינת ישראל נ' אואזנה** (31.12.08):

"..הפריצה אינה רק לבית- מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא אישי- משפחתי השמור ביותר של האדם, נזקים אלו עולים לפרקים בחומרתם אף על עצם אובדן הרכוש בשווי כזה או אחר"

דברים ברוח זו נאמרו גם בע"פ 46/84 **מדינת ישראל נ' סבח**, פ"ד לח(4) 752, בעמ' 753-754:

"בעת מתן גזר הדין אסור לבית המשפט להתעלם מעגמת הנפש והבהלה הנגרמות לתושבים שלווים בעטין של עבירות אלה, לחשש של מאות משפחות לעזוב את ילדיהן המפוחדים לבדם בבית בעקבות החוויה הטראומטית שפקדה אותם או את שכניהם, ומהצער שנגרם עקב אובדן רכוש בעל ערך סנטימנטאלי. עבריינים אלה, שפוקדים לילה לילה דירה באותה סביבה, מטילים למעשה את חיתיתם על אזור שלם ומשליטים טרור בין תושביו. העונש המוטל בשל מעשים כאלה חייב לתת ביטוי גם להיבט זה, מה שלא ניתן לומר ביחס לעונש שהושת על המשיב במקרה דנן..."

15. בחינת מדיניות הענישה המקובלת בעבירות התפרצות לדירה וגניבה מלמדת, כי במקרים דומים הושתו על נאשמים עונשי מאסר משמעותיים, הנעים בין 12-24 חודשים. כך לדוגמה, מתוך רשימה ארוכה של פסקי דין שנסיבותיהם דומות:

- א. רע"פ 8637/14 וואליד עבאסי נ' מדינת ישראל (13.01.15) - המדובר בנאשם צעיר ונטול עבר פלילי בעל סיכויי שיקום שנגזרו עליו 16 חודשי מאסר. בית המשפט קבע מתחם ענישה שנע בין 10-24 חודשים. עונשו הומתק ע"י ערכאת הערעור לשנת מאסר.
- ב. רע"פ 8519/11 ויצמן נ' מדינת ישראל, (8.1.12) - הורשע בביצוע התפרצות לדירה וניסיון גניבה בצוותא והושת עליו עונש כולל של 20 חודשי מאסר, מהם 6 חודשי מאסר מותנה שהופעלו. רע"פ נדחה.
- ג. רע"פ 8399/15 אליאב קדוש נ' מדינת ישראל (19.5.16) - הנאשם הורשע בביצוע עבירות התפרצות. נקבע מתחם ענישה שנע בין 12-36 חודשים. הנאשם, ללא עבר פלילי, נדון לשנה. ערעורו נדחה.
- ד. רע"פ 547/08 טוקראס נ' מדינת ישראל (11.06.08) - הנאשם ללא עבר, נדון על ביצוע התפרצות ל-18 חודשי מאסר. ערכאת הערעור הקלה עונשו לשנת מאסר.
- ה. רע"פ 1600/15 בועזי נ' מדינת ישראל (27.04.15) - נאשם נדון על עבירת התפרצות ל-22 חודשי מאסר והפעלת תנאי, כך שעונשו הועמד על 33 חודשי מאסר. ערעורו נדחה.
- ו. עפ"ג 14923-11-08 ו-8266-11-08 (מח-מרכז) בעניינם של בן נתן וסבג, הנאשמים הורשעו בפריצה לדירה, ונדונו למאסר בפועל בן 15 חודשים. (לבן נתן הופעל אף תנאי בן 10 חודשים כך שריצה סה"כ 20 חודש). ערעוריהם נדחו.
- ז. עפ"ג 17182-06-09 (מח-מרכז) בעניינו של אהרון, הורשע בעבירה של פריצה וגניבה ונדון למאסר בפועל בן 14 חודשים. עונשו הוקל מעט במסגרת ערעור בשל מצבו הרפואי של בנו.
- ח. ת"פ 1682/08 (שלום כ"ס) - מדינת ישראל נ' אליהו חמו. הורשע בפריצה וניסיון גניבה, נדון למאסר בפועל בן 26 חודשים (מהם 4 חודשי מאסר על תנאי שהופעלו במצטבר). (ערעורו נדחה - עפ"ג (מח-מרכז) 1974-04-09).
- ט. ת"פ 4427/08 (שלום ראשל"צ) - מדינת ישראל נ' אלירן ציון, נדון על עבירת פריצה וגניבה, למאסר בפועל בן שנתיים וכן הופעל במצטבר מאסר על תנאי, ובסה"כ 44 חודשי מאסר. (עונשו הופחת במסגרת ערעור ל-38 חודשי מאסר - עפ"ג 973-08-11 מח-מרכז)
- י. ת"פ 9018-05-10 (שלום ראשל"צ) - בעניינו של זקין, נדון ל-24 חודשי מאסר בגין פריצה וגניבה, חרף המלצת שירות המבחן. (עונשו הופחת ל-18 חודשי מאסר במסגרת עפ"ג

(22988-01-11).

16. לפיכך, כמצוות תיקון 113 ובהתאם לנסיבות מעשי הנאשם, הנני קובעת כי מתחם הענישה ההולם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל-24 חודשים.

17. ב"כ הנאשם עתרה בטיעוניה לסטייה ממתחם הענישה לצרכי שיקום. לשיטתה, הנאשם מצוי בהליך טיפולי הנותן כבר עתה אותותיו בדמות ניקיון מסמים ומוטיבציה להשתלבות בהליך טיפולי ארוך טווח, ועל כן, בין היתר לצורך עידוד הנאשם ודרבון, יש לקבוע כי קיים בעניינו סיכוי לא מבוטל לשיקומו ולהקל, הקלה ממשית, בעונשו.

18. בסעיף 40ג'(ב) לחוק העונשין נקבע כי: בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, "...ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו-40ה".

19. סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין קובע כך: "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969".

20. התשובה לשאלה אילו מן המקרים ייחשבו כשיקום כמשמעותו בסעיף 40ד' לחוק ואילו לא, היא מורכבת ותלויה במספר פרמטרים, בין היתר חומרת העבירה, נסיבות הנאשם, טיבו של הליך השיקום והסיכון להישנות עבירות. לשון סעיף 40ד' לחוק מלמדת, כי לעיתים כאשר "נאשם השתקם" או כי "יש סיכוי של ממש שישתקם", עשויים שיקולי השיקום לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול (ראו רע"פ 7572/12 הזייל נ' מדינת ישראל (23.10.12)). אולם, אין די בנאשם המראה נכונות כנה להשתלב בהליך שיקום אלא יש להציג הליך משמעותי המגלה פוטנציאל שיקומי ממש, תוך קביעה כי הסיכוי לביצוע עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך ביותר (ראו ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14.07.13)). לתסקיר שירות המבחן, בהקשר זה, מעמד משמעותי ביותר, אם כי כמובן שאינו מחייב את בית המשפט.

21. אין עניינו של הנאשם נופל בגדר מקרי השיקום. כאמור, מדובר במכור כרוני, שכל הנראה מעולם לא ניהל אורח חיים יצרני ומסודר ושקע, אם בשל אישיותו החלשה ואם בשל סביבה בלתי תומכת, בתהומות עולם הסמים. אכן, הנאשם ניסה בעבר להשתלב בהליך גמילה אך נטש לאחר זמן קצר וחזר לסורו -התמכרות לסם וביצוע עבירות רכוש למימונו.

22. אינני מקבלת טענת ב"כ הנאשם שמצבו של הנאשם היום, נוכח שילובו בהליך גמילה ראשוני בכותלי בית הסוהר, שונה ומלמד על סיכוי להשתקם. הסיבות לכך רבות: ראשית, מדובר בהליך

הכנה ראשוני המתמקד בגמילה הפיזית, בדומה למסגרות "אישפוזית" בקהילות טיפוליות, ואינו משמש כהליך גמילה רציני ומעמיק. שנית, המדובר בהליך שנעשה בתוך כותלי בית הסוהר, כשהנאשם אינו צריך לדאוג למחייתו ורחוק מפיתוי סביבת מגוריו. שלישית וכעולה מחוות עו"ס מטעם השב"ס, גם במאסרו הקודם שולב באותו פרויקט והמשיך להליך גמילה בבית סוהר "חרמון" שאותו לא צלח.

23. אכן, הפתרון לבעיותיו השונות של הנאשם הוא שילובו בהליך גמילה והצלחתו לעמוד בשלבי הליך זה. בעניין זה, אפנה להתרשמות שירות המבחן, המלווה את הנאשם שנים רבות, מאדם חלש כוחות ונעדר סביבה תומכת. הגם שאני סבורה שדבריו של הנאשם בדבר רצונו להגמל מסם כנים ואמתיים, לא די בהצהרות ועליו להוכיח רצונו וכוחותיו, במעשים. בשלב זה, שהנאשם מוכיח עצמו בעיקר כשור נגח, שפעם אחר פעם, חוזר לעולם הסם ומתפרנס מביצוע עבירות רכוש, עליו להציג הישגים וקבלות משמעותיים יותר, כדי שבית המשפט ישתכנע שקיים סיכוי של ממש לשיקומו.

24. הנאשם, כבן 36, רווק ויתום מהורים שנפטרו במהלך מאסרו האחרון. בהרשעתו האחרונה, עומד כב' השופט קרשן, בפסק דין, על חומרת מעשיו ומטיל עליו מאסר משמעותי של 18 חודש, בהתאם לרף המירבי שאליו עתרה המאשימה. עוד מבהיר שהיה נכון להחמיר יותר עם הנאשם, אך לא עשה כן מאחר שהמאשימה הגבילה עצמה לרף זה. מאסר על תנאי בן 10 חודשים שהוטל על הנאשם בתיק זה תלוי ועומד כנגדו בתיק שלפניי.

25. עיינתי בפסיקה שהגישה ב"כ הנאשם, חלק ממנה פרי הסדרי טיעון בין הצדדים, ואילו פסק דינו של בית המשפט המחוזי, (ת"פ 3575-06-15 מח-מרכז), הנשען אף הוא על הסכמות הצדדים, עוסק בנאשם שמצוי בהליך גמילה ממושך ביותר והתקבלו בעניינו מספר תסקירים ממליצים, זאת בשונה מעמדת שירות המבחן בעניינו.

26. בבואי לגזור עונשו של הנאשם מצאתי להתחשב מחד בחומרת מעשיו, עברו הפלילי, התמכרותו לסם, העדר הרתעה מסנקציות משפטיות ומאידך- נטילת אחריות, תובנה למצבו, רצון לשנות אורח חייו ושילובו בהליך גמילה ראשוני. כל אלו אינם יכולים, לשיטתי, להביא להקלה משמעותית בעונשו אך אמצא בהם טעם להפעלת חלק מהתנאי שתלוי כנגדו בחופף, וזאת מתוך מטרה לעודדו להמשיך בדרך הגמילה.

27. דרכו של הנאשם לשיקום ארוכה ומייסרת. עם זאת, נראה שהנאשם מבין היטב שמצוי הוא על פי תהום, בא ויוצא ממאסרים, שב לעולם הפשע והסמים ואני תקווה שינצל את תקופת מאסרו לטפל בעצמו ולשנות דרכיו הרעות.

סוף דבר

אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל בן 15 חודשי מאסר מיום מעצרו 18.9.16.
 - ב. מפעילה מאסר על תנאי בן 10 חודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 46996-11-13 (שלום כ"ס) ע"י כב' השופט קרשן ביום 6.2.14, באופן חופף ומצטבר, **כך שהנאשם ירצה מאסר בן 20 חודשים מיום מעצרו.**
 - ג. מאסר על תנאי בן 10 חודשים לבל יבצע הנאשם עבירת רכוש מסוג פשע תוך 3 שנים מיום שחרורו.
 - ד. מאסר על תנאי בן 6 חודשים לבל יבצע הנאשם עבירת רכוש מסוג עוון תוך 3 שנים מיום שחרורו.
 - ה. קנס בסך 1500 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.3.18.
- נוכח רצונו העז של הנאשם להשתלב בהליך גמילה בתוך כתלי הכלא, אבקש מרשויות שב"ס לשקול באהדה שילובו בהליך טיפולי לגמילה מסם במסגרת מאסרו.**

זכות ערעור למחוזי כדין תוך 45 יום.

ניתן היום, ז' ניסן תשע"ז, 03 אפריל 2017, במעמד הצדדים.